

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Влада К. Пенева

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ), БАН,

член на Научно жури, назначено със заповед № 7/12.01.2022 г.

по конкурса за доцент по научната специалност Зоология, професионално направление 4.3. Биологични науки, за нуждите на секция „Биоразнообразие и екология на безгръбначни животни“ на ИБЕИ-БАН, ДВ, бр. 84/08.10.2021г.

В конкурса за доцент по специалност Зоология е заявил участие и е представил необходимите документи само един кандидат – гл. ас. Боян Людмилов Вагалински, който е и д-р по същата специалност.

Оценка на научно-изследователската дейност на кандидата

Научни приноси. Научните интереси и постижения на д-р Вагалински са в областта на фауната, таксономията, морфологията, зоогеографията и биологията на многоножките (Myriapoda) от България и други страни с фокус върху клас Diplopoda. Те са група със съществено значение в наземните системи, която съдържа голям брой ендемити и консервационно значими видове. Приносите на кандидата се изразяват в изучаването и описването на голям брой (общо 38) нови таксони (4 рода, 1 подрод, 33 вида) от група, която има дългогодишна история на проучване. Особено се открояват двете монографични разработки, посветени на видовете от трибус Brachyiulini, сем. Julidae, както и таксономичният преглед на род *Typhloiulus* от същото семейство. С неговата задълбочена работа върху мириаподната фауна на страната (вкл. систематизиране и допълване на данните за Врачански Балкан, Западните Родопи, Пловдив), съседните и други страни като Кипър, Турция, Иран, Армения, Грузия, Русия, Азербайджан и др., са разширени съществено познанията върху разпространението на видовете многоножки, като за много от тях са допълнени познанията върху морфологията и са уточнени видовите диагнози. Като приноси с важно значение отбелязвам каталога на видовете от сем. Julidae от България, както и ключовете за определяне на родовете и видовете от трибус Brachyiulini и на видовете от още 2 рода. Разбира се, тези постижения не биха били възможни без детайлното познаване на морфологията и анатомията на многоножките. Таксономичните белези са илюстрирани с прекрасни рисунки и снимки от светлинна и сканираща микроскопия с отлично качество. В търсене на нови таксономични характеристики е проведено изследване върху екзокринни алкилни естери на 20 вида от сем. Julidae, което показва, че профилиите тази група химични съединения са видово специфични и могат да се използват в таксономията на това семейство.

На основата на зоогеографски анализи са изказани хипотези за фауногенезата на изследваните групи многоножки.

Интерес представляват и приносите, свързани с проучване състава на защитните секрети при общо 42 вида многоножки от семейство Julidae и при многоножките от предимно пещерния трибус Typhloiulini, които разкриват особености в химичните компоненти на тези видове и не са обвързани с начина на живот при втората група многоножки.

Резултатите от изследванията му са представени на 10 международни и 2 с международно участие научни форуми с постери или доклади.

Приемам справката за приносите, която е пълна и подробна, може би е могло да има по-различна структура.

Публикационна активност. Към автореферата и четирите публикации, свързани с докторската дисертация, кандидатът представя общо 18 научни труда, обект на настоящия конкурс, от тях 2 монографии, 3 глави от книги, 10 статии в списания с импакт фактор (IF), 3 в тематични сборници. Важно е да се отбележи, че в повече от 70% от тези публикации кандидатът е първи или единствен автор. Броят на публикуваните до момента трудове характеризира д-р Вагалински като много активен и продуктивен изследовател в по-малко от 10 годишния период на работа в ИБЕИ след защитата на дисертацията си.

Цитирания. Списъкът на цитиранията съдържа общо 63 позовавания, от които 48 са в списания с IF или SJR, което е доказателство за значимостта на разработките на кандидата и в голяма степен надхвърля изискванията за доцент.

За своята научно-изследователска дейност д-р Вагалински е удостоен с наградата на БАН за млади учен "Проф. Марин Дринов" по направление "Биоразнообразие, биоресурси и екология" през 2019 г., което е още едно свидетелство за много добрите му постижения в науката.

Ръководство и участие в проекти

Още като докторант Б. Вагалински участва в един проект с национално финансиране и получава подкрепа за един проект от СУ за изследвания върху многоножките. От 2012 до 2016 г. осъществява 6 проекта по програмата Synthesis, което подпомага в голяма степен изследователската му работа и го интегрира в чуждестранната научна общност; участва и в 2 проекта с национално и един проект с чуждестранно финансиране, както и в Националната програма „Млади учени и постдокторанти“, модул „Млади учени“. Понастоящем координира проект от двустранното сътрудничество с Русия и е участник в проекта „Разпределена система от научни колекции –България (DISSCO-BG): етап 1“.

Преподавателска дейност

Д-р Вагалински е участвал в провеждане на две летни учебни практики по Зоология на безгръбначните животни в БФ на СУ. Бил е също гост лектор в Тракийския университет в Одрин, Турция, в рамките на програма „Еразъм+“ през 2015 г.

Профил на научно-изследователската работа

Изграден учен-зоолог с ясно очертан профил на своята работа. Научната дейност и продукция на Боян Вагалински го характеризират като изявен специалист таксоном и фаунист в групата на многоножките.

Лични впечатления

Познавам Боян Вагалински от постъпването му на работа в ИБЕИ, имали сме съвместен проект и съм впечатлена от неговата отдаденост на работата, прецизност, мотивация и трудоспособност. Много добър полеви и музеен изследовател, който умее да работи в колектив и си сътрудничи с утвърдени специалисти от различни страни. Аз се радвам на неговото бързо изграждане като международно признат учен таксоном и вярвам, че с работата си и за в бъдеще ще допринесе за успешното развитие на науката.

Препоръки

Бих препоръчала на д-р Вагалински в бъдещата си работа да включва и молекулярно - генетични методи, които ще помогнат за разрешаване на трудни таксономични проблеми, ще помогнат за разкриване на филогенетичните взаимоотношения в групата и ще позволят лесна и

бърза видова идентификация на основата на баркодиране. Добре би било да помисли и за обучението на специалисти в групата на многоножките.

Заключение

Д-р Вагалински напълно покрива и дори надвишава изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент” съгласно Закона за развитие на академичния състав в България, както и Критериите на Научния съвет на ИБЕИ – БАН: има защитена докторска степен, научна продукция от 18 труда, между които 2 монографични разработки (почти 70% от публикациите са в списания с IF), 63 цитирания (76 % в списания с IF), ръководство и участие в научни проекти. Значимите научни приноси в областта на мириаподологията са убедително представени. Като оценявам високо научната и научно-организационната дейност на д-р Вагалински, давам положителната си оценка на неговата кандидатура за академичната длъжност „доцент” и убедено препоръчвам на НС на ИБЕИ да бъде избран на посочената длъжност.

1 март 2022 г.